

Obsah

OBSAH	3
PŘEDMLUVA	6
ČÁST I: MAKROEKONOMICKÁ PODSTATA A HLAVNÍ PROBLÉMY TRADIČNÍ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY	7
1. ÚVOD DO TEORIE HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY	8
1.1. ÚVODNÍ DEFINICE	8
1.2. OBECNÉ PROBLÉMY HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY:.....	9
1.3. PROBLÉMY FISKÁLNÍ POLITIKY:.....	10
1.4. ÚVODNÍ POZNÁMKY KE SPRÁVNÉMU POCHOPENÍ PODSTATY FISKÁLNÍ POLITIKY	10
2. TEORIE HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY – TINBERGENŮV PŘÍNOS	18
2.1. SVĚTOVÁ HOSPODÁŘSKÁ KRIZE 1929 – 1938:.....	18
2.2. OTÁZKY, KTERÉ POSTAVILA SVĚTOVÁ HOSPODÁŘSKÁ KRIZE PŘED EKONOMICKOU TEORIÍ:.....	19
2.3. LOGIKA TINBERGENOVA PŘÍSTUPU K MAKROEKONOMICKÉMU MODELOVÁNÍ :	20
ČÁST II. ÚČINKY FISKÁLNÍ POLITIKY NA REÁLNÉ PROMĚNNÉ	25
3. FISKÁLNÍ POLITIKA V MODELU IS-LM-BP	26
3.1. KEYNESIÁNSKÁ PODSTATA FISKÁLNÍ POLITIKY	26
3.2. OBECNÉ PROBLÉMY MAKROEKONOMICKÉHO MODELOVÁNÍ	26
3.3. IS-LM-BP MODEL PODLE SHONA	27
3.4. VLIV FISKÁLNÍ EXPANZE A RESTRIKCE NA KŘIVKU IS.....	40
3.5. ÚČINNOST FISKÁLNÍ POLITIKY V MODELU IS-LM-BP	40
4. VLIV KURSOVÉHO REŽIMU	49
4.1. VLIV KURSOVÉHO REŽIMU NA ÚČINNOST FISKÁLNÍ A MONETÁRNÍ POLITIKY: ANALÝZA R.A.MUNDELLA A J.M.FLEMINGA	50
4.1.1. Účinnost fiskální expanze v režimu pevného (intervenovaného) kursu	50
4.1.2. Účinnost monetární expanze v režimu pevného (intervenovaného) kursu	50
4.1.3. Účinnost fiskální expanze v režimu pohyblivého kursu	51
4.1.4. Účinnost monetární expanze v režimu pohyblivého kursu	51
4.2. VLIV KURSOVÉHO REŽIMU PŘI ZMĚNĚ AGREGÁTNÍ CENOVÉ HLADINY:	52
4.2.1. Vliv zvýšení cenové hladiny na polohu křivek IS, LM a BP	52
4.2.2. Odvození křivky AD:.....	54
4.3. ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY K ČÁSTI II.....	57
ČÁST III. PROBLÉM FISKÁLNÍ NEROVNOVÁHY	58
5. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY FISKÁLNÍ POLITIKY	59
6. ROZPOČTOVÝ DEFICIT	65
6.1. POJEM ROZPOČTOVÉHO DEFICITU	65
6.2. DŮSLEDKY ROZPOČTOVÉHO DEFICITU	67
7. VEŘEJNÝ DLUH	74
7.1. POJEM VEŘEJNÉHO DLUHU, METODICKÉ PROBLÉMY	74
7.2. PŘÍČINY RŮSTU RELATIVNÍ VÁHY VEŘEJNÉHO DLUHU.....	76
7.3. ROZPOČTOVÉ A FISKÁLNÍ DŮSLEDKY VEŘEJNÉHO DLUHU.....	80
7.4. MOŽNOSTI ŘEŠENÍ DLUHOVÉHO PROBLÉMU	83
7.5. VEŘEJNÝ DLUH V ČESKÉ REPUBLICE.....	87
ČÁST IV – PROBLÉM FINANČNÍCH KRIZÍ A HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA	90
8. FINANČNÍ KRIZE JAKO EKONOMICKÝ PROBLÉM	91

8.1.	TRADIČNÍ TYPOLOGIE FINANČNÍCH KRIZÍ.....	91
9.	VÝVOJ CHÁPÁNÍ PODSTATY FINANČNÍCH KRIZÍ	94
9.1.	MODELÝ FINANČNÍCH KRIZÍ	94
9.2.	KRUGMANŮV MODEL FINANČNÍ KRIZE PRVNÍ GENERACE.....	94
9.3.	DRUHÁ GENERACE MODELŮ MĚNOVÉ KRIZE.....	99
9.3.1.	<i>Model krize EMS Ozkana a Suntherlanda.....</i>	<i>99</i>
9.3.2.	<i>Model Gerlacha a Smetse.....</i>	<i>99</i>
9.3.3.	<i>Modely vícenásobné rovnováhy na devizových trzích.....</i>	<i>99</i>
9.4.	MODELÝ FINANČNÍCH KRIZÍ TŘETÍ GENERACE.....	103
9.4.1.	<i>Základní rysy modelů třetí generace:.....</i>	<i>103</i>
9.5.	ZÁKLADNÍ HYPOTÉZY O PŘÍČINÁCH VZNIKU FINANČNÍCH KRIZÍ V MODELECH TŘETÍ GENERACE... 108	108
9.5.1.	<i>Morální hazard a rizikové investice, financované přílivem kapitálu.....</i>	<i>108</i>
9.5.2.	<i>Krize likvidity.....</i>	<i>109</i>
9.5.3.	<i>Bilanční hypotéza.....</i>	<i>109</i>
9.6.	CESTY ŠÍŘENÍ KRIZOVÉ NÁKAZY:.....	110
9.6.1.	<i>Propojené trhy aktiv.....</i>	<i>110</i>
9.6.2.	<i>Propojené bankovní trhy.....</i>	<i>111</i>
9.6.3.	<i>Propojené měnové trhy.....</i>	<i>111</i>
9.6.4.	<i>Zahraniční úvěrové operace.....</i>	<i>111</i>
10.	POHYB MEZINÁRODNÍHO KAPITÁLU A JEHO DŮSLEDKY	112
10.1.	Vliv přílivu kapitálu na reálnou ekonomiku	112
10.2.	Příliv kapitálu a dluhový problém:	113
10.2.1.	<i>Interní a externí faktory s vlivem na pohyb mezinárodního kapitálu.....</i>	<i>114</i>
10.2.2.	<i>Poptávkové faktory.....</i>	<i>114</i>
10.2.3.	<i>Externí nabídkové faktory:.....</i>	<i>115</i>
10.3.	Příčiny negativních důsledků přílivu kapitálu:	115
10.3.1.	<i>Distorze domácího finančního systému a kapitálový pohyb.....</i>	<i>116</i>
10.3.2.	<i>Konkrétní projevy nadměrného přílivu kapitálu:.....</i>	<i>116</i>
10.4.	PROBLÉM DEREGULACE BANKOVNÍHO SEKTORU.....	118
10.5.	SOUVISLOST BANKOVNÍCH A MĚNOVÝCH KRIZÍ.....	119
10.6.	OBECNÉ SCHÉMA SYSTEMICKÉ FINANČNÍ KRIZE.....	120
10.6.1.	<i>Východiska konstrukce schématu:.....</i>	<i>120</i>
10.7.	Příčiny vzniku finanční krize podle Mishkina:	125
10.7.1.	<i>Základní fáze finančních krizí na nově vznikajících trzích.....</i>	<i>127</i>
10.8.	DLUHOVÝ PROBLÉM A SYSTEMICKÁ FINANČNÍ KRIZE.....	131
11.	DLUHOVÝ PROBLÉM V OTEVŘENÉ EKONOMICE.....	133
11.1.	NEDOKONALOST ÚVĚROVÉHO TRHU.....	133
11.2.	NEZDRAVÉ ZADLUŽENÍ JAKO PŘÍČINA VZNIKU DLUHOVÉHO PROBLÉMU	134
11.3.	VNITŘNÍ DLUHOVÝ PROBLÉM	135
11.3.1.	<i>Základní projevy vnitřního dluhového problému.....</i>	<i>136</i>
11.4.	VNĚJŠÍ DLUHOVÝ PROBLÉM.....	137
11.5.	DLUHOVÉ BŘEMENO A JEHO PŘESUN	137
11.6.	KRYTÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA STÁTEM A MORÁLNÍ HAZARD	138
11.6.1.	<i>Morální hazard:.....</i>	<i>139</i>
11.6.2.	<i>Morální hazard na úvěrovém trhu:.....</i>	<i>140</i>
11.7.	MOŽNOSTI KVANTIFIKACE ROZSAHU DLUHOVÉHO PROBLÉMU:.....	141
11.7.1.	<i>Vymezení pojmu pochybný úvěr (nonperforming loan).....</i>	<i>141</i>
11.7.2.	<i>Způsob klasifikace:.....</i>	<i>142</i>
11.7.3.	<i>Mezinárodní klasifikace pochybných úvěrů:.....</i>	<i>142</i>
11.7.4.	<i>Souvislost problému pochybných půjček a finančních krizí:.....</i>	<i>143</i>
11.7.5.	<i>Důvody přetrvávání problému špatných úvěrů.....</i>	<i>144</i>
12.	DLUHOVÝ PROBLÉM V ČR.....	146
12.1.	ZÁKLADNÍ PROJEVY	146
12.1.1.	<i>Dluhový problém v České republice před finanční minikrizí v r. 1997.....</i>	<i>146</i>
12.2.	POSTUPY VYVOLÁVAJÍCÍ NEBEZPEČÍ VZNIKU MORÁLNÍHO HAZARDU.....	147
13.	PREVENČE A MANAGEMENT FINANČNÍCH KRIZÍ.....	150

13.1.	ZVÝŠENÍ KVALITY MONITOROVACÍCH A INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ:.....	150
13.2.	ZVÝŠENÍ KVALITY BANKOVNÍHO DOHLEDU.....	151
13.3.	KAPITÁLOVÁ KONTROLA A MANAGEMENT EXTERNÍCH ZÁVAZKŮ A POHLEDÁVEK.....	152
13.4.	OMEZENÍ PODÍLU DLUHU DENOMINOVANÉHO V CIZÍCH MĚNÁCH.....	153
13.5.	DOPORUČENÍ V OBLASTI KURSOVÉHO REŽIMU A POLITIKY:.....	153
13.6.	MĚNOVÁ OPATŘENÍ K OBNOVENÍ DŮVĚRY A ZASTAVENÍ ODLÍVU KAPITÁLU.....	155
13.7.	POMOC NADNÁRODNÍHO VĚŘITELE POSLEDNÍ INSTANCE:.....	155
13.8.	PROCEDURY V PŘÍPADĚ INSOLVENCE.....	156

ČÁST V. HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA A EVROPSKÁ UNIE..... 158

DOPORUČENÁ LITERATURA..... 161

SEZNAM PROMĚNNÝCH A ZÁKLADNÍCH RELACÍ K IS-LM-BP MODELU..... 163

1. Y-pocit existencí který rozpočtovou politiku vykonává Od tradičního pojetí kdy subjektům v počtu existencí rovná se dáti státní instituce především centrální banka k modernizátem je však kontrární záměr a další státní instituce především zveřejnění ve vztahu k možnost volit vztah mezi existencí pojetí, které respektuje politiku státní zveřejnění ve vztahu k možnost volit vztah mezi existencí a hospodářskou politikou odvozenou z vývoje dat záměr. Hospodářskou politiku v tomto pojetí realizují instituce nejen státní, ale i nadnárodní (např. Evropská komise, IMF apod.).
2. Y-omezení sepsání existencí které zvyš k národním státním pro rozpočtování v jednorázových oblastech hospodářské politiky Typické je situace v EU, kde měnová politika je v zásadě určována Centrální evropskou bankou, kurzová politika není Eurozóny rovněž a prostor pro vlastní fiskální politiku je značně omezen jak Maastrichtskými kritérii a ustanovením Řádu stability a růstu, ale i fiskálními střížkami Lisabon. Kognitivní daňovou politikou ostatních zemí.
3. Y-pocit existencí a schopnosti realizace hospodářské politiky Vypovídá se z důsledků aktivní nadnárodních spolupráce a dalšími kognitivní problémy především v problematice finančních krizí.

Přístup ke zpracování tématu se v tomto textu liší od tradičního přístupu tím, že neanalyzuje o komplexní výklad problematiky (záměrně opomíjí především otázky měnové) a zaměřuje se především na řešení záležitostí hospodářské politiky, které jsou u nás v současné době velmi aktuální.

V teoretické oblasti se zaměřuje na zvláštní záležitosti související s realizací aktivní přístupu řízení k analýze aktuálních hospodářské politických problémů, jde především o základní postupy Tinbergenovského čištění makroekonomické hospodářské politiky a o IS-LM-BP model, který je i přes řadu nedostatků pro danou oblast pedagogicky neopřehlédnutelný.

V praktické oblasti se zaměřuje především (na v období těžkých kráse rovněž) problémy fiskální nerovnováhy (otázky příjmu a důležitě rozpočtového deficitu a veřejného dluhu) a na problémy, které přinejmenším hospodářské politiky opožďoval se problémy globálních finančních krizí.

Text obsahuje několik význačných případových studií, jejichž počet bude v připravovaném dalším vydání dále rozšířen.

7.11.2004

Doc. Ing. Pavel Dvořák, CSc.